

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Problem sa koordinacijom te pogrešna svijest o situaciji i poziciji vazduhoplova
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	29.11.2019. godine, 15:15 UTC, vazdušni prostor BiH
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	- Vazduhoplov- Kontrolor letenja
Opis događaja:	Podnosilac izvještaja je naveo sledeće: Vazduhoplov je dolazio na sletanje, uredno najavljen od strane ACC ZG. Po najavi pilot kontaktira direktno kontrolora, te napominje da će tražiti vizuelni prilaz na sletanje. Poslije toga me ACC ZG kontaktira ponovo i sa zahtijevom pilota da nastavi direktno na LAK, što mu je i odobreno, kolega napominje da će avion doći preko tačke EVTON. Po inicijalnom kontaktu sam odobrio avionu snižavanje smatrajući da je već u mom prostoru, dodatno uvjeren jer sam permutovao pozicije tačaka koje, iako u okolini, ne toliko često koristimo u operativnom radu. U narednom kontaktu iniciram i prethodno traženi vizuelni prilaz, bojeći se da avion neće doći previsok na sletanje za stazu zbog kratke udaljenosti tačaka od finalnog prilaza, da bi me minut kasnije zvale kolege iz ACC SA sa informacijom da mi je avion ušao u zonu Manjača, obavještavam avion o ovome, on nastavlja i bez problema slijeće na aerodrom.
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

Preduzete mjere: 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA.	1. Sprovedena je istraga ovog događaja. Zaključci koji proističu iz ove istrage: - Događaj se dogodio u prostoru nadležnosti BHACC; - Događaj je uzrokovan nedostatkom "svjesnosti o situaciji" na radnoj poziciji (objedinjenoj ŠS, PLC i EXE) u JPAKL-u; - Nedostatak "svjesnosti o situaciji" se ogleda u zamjeni tačaka ("permutacija") od strane kontrolora letenja u JPAKL-u, te posledično narušavanje zone; - Primompredaja između APP kontrole letenja Zagreb i JPAKL-a je provedena u skladu s dokumentom "Letter of Agreement BHACC – Zagreb ACC"; - Po nastupanju upozorenja za narušavanje zone, BHACC je obavjestio o istom kontrolora letenja u JPAKL-u (te je kasnije i nastupio alarm narušavanja zone); - Kontrolor letenja JPAKL-a je posadi vazduhoplova prenio informaciju da je zona aktivna, te je posada vazduhoplova potvrdila prijem informacije; - BHACC je kontaktirao oblasnu kontrolu letenja Zagreb u vezi predmetnog vazduhoplova, te je informisan da je vazduhoplov predan JPAKL-u na daljnje postupanje; - Dokumenti "Operativne instrukcije i procedure za rad JPAKL-a", te "Letter of Agreement BHACC – Zagreb ACC" sadrže neophodne instrukcije i informacije za pružanje usluga kontrole letenja predmetnom vazduhoplovu; - Oprema nije uticala na predmetni događaj; - BHANSA ima izrađen "Program obuke za upravljanje timskim resursima (Team Resource Management TRM)". 2. Stručno lice SMD-a je izvršilo analizu događaja.

Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)	A3 (Risk ATM) i A3 (Risk ATM ground) prema RAT alatu EUROCONTROL-a Ovaj događaj je značajno uticao ba bezbjednost letenja (Safety). Što se frekvencije tiče, ovakva vrsta događaja se dešava povremeno.
Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	U okviru obuke osvježavanja znanja - Refresher training, izvršiti prezentaciju ovog događaja "Problem s koordinacijom te pogrešna svijest o situaciji i poziciji vazduhoplova" ili napraviti simulaciju praktične vježbe istog radi podizanja postojećeg i kvalitetnijeg nivoa znanja i vještina za nositelje važećih dozvola kontrolora letenja. U okviru realizacije dokumenta "Program obuke za upravljanje timskim resursima (Team Resource Management TRM)" kao dio kontinuirane obuke operativnog osoblja BHANSA-e, provesti obuku za modul "Svjesnost o situaciji".
Prijedlog drugih mjera:	
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	